

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (COURSE PLAN) مراقبت های پس از بیهوشی دانشجویان کارشناسی ناپیوسته هوشبری ورودی ۹۸

در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۹-۹۸

دانشگاه: پرستاری حضرت زینب(س) گروه آموزشی: هوشبری مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ناپیوسته هوشبری

نام درس : مراقبت های پس از بیهوشی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز: تکنیک های بیهوشی و اداره درد

روز و ساعت برگزاری کلاس: شنبه ۱۶-۱۴

مکان برگزاری: کلاس ۷

مسئول برنامه : زهرا سیفی

مدرسین(به ترتیب حروف الفبا): سرکار خانم سیفی - جناب آقای دکتر والی پور

تهیه و تنظیم : زهرا سیفی

تاریخ بازنگری: بهمن ماه ۱۳۹۸

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- تاریخچه، تعریف واحد مراقبت های پس از بیهوشی
- استانداردهای ریکاوری
- تجهیزات موجود در اتاق ریکاوری
- روش های اکسیژن رسانی
- مراقبت های عمومی در اتاق ریکاوری
- عوارض پس از بیهوشی
- مراقبت های ویژه در اعمال جراحی مختلف
- داروهای مورد استفاده در اتاق ریکاوری
- شیوه های ترخیص از اتاق ریکاوری
- چگونگی پذیرش بیمار، حمل و نقل و ثبت و گزارش اطلاعات بیمار

مقدمه:

امروزه جراح، کارشناس‌های اتاق عمل و بیهوشی دهنده همکاران نزدیک و غیر قابل تجزیه هستند و سرنوشت بیمار روی تخت عمل و بعد از آن بدست توانای آنها است و نتیجه کار بستگی به حمایت و کارآیی آنها و تشریک مساعی تیم پزشکی دارد. از طرفی کلیه پرسنل اتاق عمل لازم است اطلاعاتی جامع و کلی از اصول بیهوشی و ریکاوری داشته باشند تا در صورت لزوم بتوانند در جهت نجات جان بیمار به تیم بیهوشی کمک نمایند.

❖ هدف کلی

آشنایی با اصول پیشرفته مراقبت در اتاق بهبودی بطوریکه دانشجو پس از اتمام درس قادر باشد با نحوه بکارگیری روش‌های مختلف اکسیژن درمانی، کنترل مایعات دریافتی و خروجی، مراقبت‌های پس از اعمال جراحی و بیهوشی در اتاق ریکاوری، عوارض بیهوشی در مرحله ریکاوری، مراقبت از سیستم تنفسی قلبی و عروقی و عصبی، روش‌های کنترل درد، کنترل سطح هوشیاری، روش نمره دهی برای ترخیص و معیارهای ترخیص بیمار از ریکاوری آشنا شده و به این ترتیب یادگیری و توان مهارتی خود را به عنوان یک کارشناس در مراقبت بعد از عمل ارتقا خواهند داد.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

۱. تاریخچه ایجاد ریکاوری را دانسته و شرح دهد.
۲. اتاق بهبودی و استاندارد‌های آن را توضیح دهد.
۳. تجهیزات و وسایل مختلف در اتاق بهبودی را توصیف نماید.
۴. مراقبت‌های بعد از عمل را بصورت بررسی سیستمی توضیح دهد. (قلبی، تنفسی، عصبی، کلیوی، سیستم‌های درناژ و کنترل درد)
۵. علل انسداد راه هوایی فوقانی بعد از بیهوشی را در اتاق بهبودی بیان نموده و راه‌های درمان آن را شرح دهد.
۶. علل، علائم و درمان عوارضی مانند لرز، تحریک پذیری، درد، تهوع و استفراغ را بیان کند.
۷. عوارض احتمالی روش‌های اسپینال و اپیدورال را بداند.
۸. راه‌های کنترل درد و ایجاد بی‌دردی در اتاق بهبودی را توضیح دهد.
۹. داروهای مورد مصرف در ریکاوری را نام ببرد.
۱۱. موارد استفاده از داروهای موجود در ریکاوری را بیان کند.
۱۲. برنامه ترخیصی بیمار از ریکاوری را توضیح دهد.
۱۳. مقادیر خون و مایعات تزریق شده و میزان خونریزی و برون‌ده ادراری را دانسته و شرح دهد.
۱۴. وسایل مربوط به اکسیژن درمانی را نام برده و قادر به بکارگیری آن باشد.
۱۵. با پذیرش بیمار با توجه به نوع بیهوشی آشنا باشد و عملاً آن را بکار گیرد.
۱۶. عوارض ناشی از نقل و انتقال و خطرات آن‌ها را توصیف نماید.
۱۷. پوزیشن‌های مطلوب در PACU را دانسته و بکار گیرد.

❖ روش آموزش

- فراگیران در جریان یادگیری از روش های پرسش و پاسخ ، تمرین و در صورت امکان بحث گروهی استفاده خواهد شد.

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

- اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر

❖ آموزش دهنده

- اساتید مربوطه: سرکار خانم سیفی - جناب آقای دکتر والی پور

❖ منابع اصلی درسی :

طبق نظر استاد مربوطه می باشد لذا منابع زیر نیز جهت مطالعه بیشتر پیشنهاد می گردد:

- ❖ ف.قارداشی، ر. اکبرزاده. اصول مراقبت های ویژه در اتاق بهبودی. تهران. جامعه نگر. ۱۳۹۰.
- ❖ برونر، سودارت ، مراقبت های عمومی از بیمار بعد از عمل جراحی، پروانه بیشه بان
- ❖ مشکساران، شهین . کاربرد مهارت های پرستاری در اتاق عمل و اتاق بهبودی. جهاد دانشگاهی خوزستان. ۱۳۷۱
- ❖ نقیبی، خسرو و همکاران. اصول بیهوشی و مراقبت های ویژه ، بهداشت و درمان اصفهان. ۱۳۸۰
- ❖ مجیدی، سیدعلی. مهارت های بالینی در اتاق عمل از تئوری تا عمل. بشری. ۱۳۸۴
- ❖ لطفی، مژگان و انتظار. صمد، راهنمای جامع پرستاری اتاق عمل . جامعه نگر. ۱۳۸۲
- ❖ اسملترز، سوزان س. برندا جی. درسنامه پرستاری برونر و سودارت مفاهیم و مراقبت پرستاری اتاق عمل. ترجمه آلیس خاجیان. جلد چهارم. ارجمند . ۱۳۸۰
- ❖ درپیس، روبرت. مقدمه ای بر بیهوشی . عصر جدید. ترجمه محمد شمس زاده امیری. کبری قاضی سعید. ۱۳۶۸

- ❖ Ronald D. Miller; Anesthesia (7 th edition). Philadelphia, Churchill Livingstone, 2018
- ❖ Berry & Kohn's Operating Room Technique, Publisher Mosby, ISBN 0323019803.
- ❖ Surgical Technology for the Surgical Technologist, Publisher Delmar Learning, ISBN 0766806626

ارزشیابی

نحوه ارزشیابی

۱. مشارکت فعال در کلاس و حضور و غیاب ۱ نمره
۲. آزمون میان ترم ۷ نمره
۳. شرکت در آزمون پایان ترم ۱۲ نمره

سوالات ارزشیابی ترکیبی از سوالات صحیح و غلط- کوتاه پاسخ- چند گزینه ای و بلند پاسخ خواهد بود.

❖ مقررات

از دانشجویان عزیز انتظار می رود که با توجه به اهمیت و حساسیت درس و تنوع مطالب و محدودیت زمانی و به منظور بهره برداری هر چه بیشتر به نکات زیر توجه نماید :

- ۱) حضور فیزیکی یه موقع و بدون غیبت در تمام جلسات کلاس درس
- ۲) غیبت مجاز طبق مقررات آیین نامه آموزشی می باشد.
- ۳) در مباحث علمی با ارائه ی مطالب جدید (به صورت کنفرانس – پوستر- پمفلت) در ارتباط با موضوعات مورد بحث در کلاس(تئوری- عملی)شرکت فعال داشته باشند.
- ۴) شرکت در آزمون های داخل کلاس (کوئیز) و سایر آزمون ها و پایان ترم.
- ۵) نحوه امتحان پایان ترم به صورت سؤالات چند گزینه ای و تشریحی می باشد
- ۶) مراجعه به منابع معرفی شده جهت مطالعه بیشتر و در صورت وجود هر گونه اشکال و سوال در ساعتهای مشاوره با اینجانب مطرح نمائید
- ۷) کلاس جبرانی و امتحان جبرانی وجود ندارد.

▪ حداقل نمره قبولی: ۱۰

▪ تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس : طبق مقررات آموزشی می باشد.

جدول زمانبندی درس مراقبت های پس از بیهوشی دانشجویان هوشبری ورودی ۹۸ در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۹-۹۸

جلسات	روز / ساعت	موضوع	روش تدریس	وسیله کمک آموزشی	مدرس
۹۸/۱۱/۱۲	شنبه ۱۴-۱۶	بیان و شرح اهداف درس، آشنایی دانشجویان با ریکاوری، ویژگی و استاندارد های ریکاوری	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۸/۱۱/۱۹	شنبه ۱۴-۱۶	آشنایی با تجهیزات موجود در ریکاوری	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۸/۱۱/۲۶	شنبه ۱۴-۱۶	آشنایی با تجهیزات موجود در ریکاوری	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۸/۱۲/۳	شنبه ۱۴-۱۶	اکسیژن تراپی	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۸/۱۲/۱۰	شنبه ۱۴-۱۶	عوارض بیهوشی	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۸/۱۲/۱۷	شنبه ۱۴-۱۶	عوارض بیهوشی	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۹/۱/۱۶	شنبه ۱۴-۱۶	شوک	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۹/۱/۲۳	شنبه ۱۴-۱۶	آشنایی با شیوه های کنترل درد در ریکاوری	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	دکتر والی پور
۹۹/۱/۲۳	شنبه	امتحان میان ترم مباحث خانم سیفی ۱۲-۱۳			
۹۹/۱/۳۰	شنبه ۱۴-۱۶	چگونگی پذیرش بیمار، حمل و نقل بیمار چگونگی ثبت و گزارش اطلاعات بیماران در ریکاوری شیوه ترخیص بیمار از ریکاوری (مجازی)	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۹/۲/۶	شنبه ۱۴-۱۶	مراقبت های عمومی در اتاق ریکاوری (مجازی)	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۹/۲/۱۳	شنبه ۱۴-۱۶	مراقبت های ویژه در اعمال جراحی مختلف	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۹/۲/۲۰	شنبه ۱۴-۱۶	مراقبت های ویژه در اعمال جراحی مختلف	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	خانم سیفی
۹۹/۲/۲۷	شنبه ۱۴-۱۶	داروهای مصرفی در ریکاوری	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	دکتر والی پور
۹۹/۳/۱۰	شنبه ۱۴-۱۶	داروهای مصرفی در ریکاوری	سخنرانی ، بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور Power point	دکتر والی پور

"در صورت تغییر در برنامه زمانی کلاس های جناب آقای دکتر والی پور متعاقبا اعلام خواهد شد"